antares

BİLİM-KURGU
ANTARES 8 Edebiyat ve Kültür Dergisi ŞUBAT 1977
Sahibi ve Yazı İşleri Sorumlusu : Sezar Erkin ERGİN
İsteme ve yazışma adresi : P.K. 56, Bakanlıklar, ANKARA
Sayısı 3,50,— TL. Üç sayılık abone 10,— TL.
Posta Çekleri Hesap No : 10078115.

DÜNYAYA

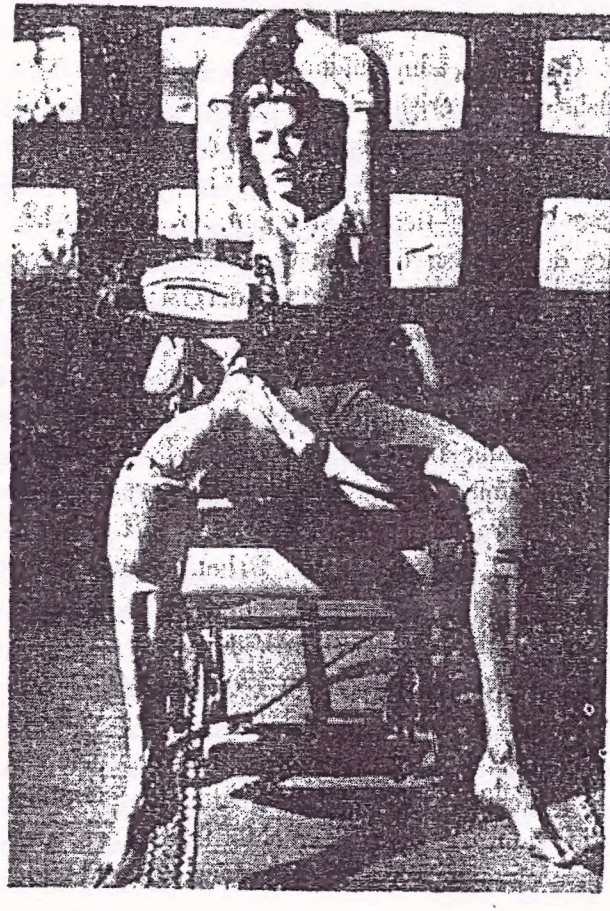

DÜŞEN ADAM

YENİ BİR SÖZCÜK : BİLİM = KURGU

Sezar Erkin ERGİN

Geçen sayıda bilim - kurgunun bir tanımını vermiş ve doğru, yeterli bir biçimde tanıtılması, savunulması için bunun bir önkoşul olduğunu belirtmiştim. Bu kez kavram yerine sözcüğü ele almak istiyorum.

Bugün günlük yaşantımızda dahi rahatlıkla kullandığımız bilim - kurgu sözcüğünün geçmişi çok kısadır aslında. Bundan daha dört yıl önce «bilim - kurgu nedir?» diye soramazdınız bile, çünkü böyle bir sözcük henüz dilimizde yoktu. Oysa kitapları vardı, filmleri vardı. Herkes kendine göre bir ad takıyordu onlara : Uzay romanı, canavarlı film, hayal - bilim, bilimsel - imge, v.s. Ortak bir adın bulunmayışı, meraklıları arasında iletişimi, düşünce alışverişini kısıtlamakla kalmıyor, çoğu zaman tartışmaları da kısır bir alana sürüklüyordu. Örneğin, 1960'ın ilk yıllarında bilim - kurgu okumaya başlamış olan ben, Batılıların buna «science fiction» dediğini ancak dört beş yıl sonra yabancı dergilerden öğrenmiştim. Aradan yıllar geçip 1971 Ekim'inde ilk kez bir bilim - kurgu dergisi çıkarmayı denerken bile, piyasada kullanılan adları yetersiz görmüş ve bu nedenle doğrudan doğruya «science fiction»'ı kullanmayı yeğlemiştim. Bu ad karışıklığından kurtulup tek bir ada yönelmemiz için 1 Ocak 1973'e kadar beklememiz gerekti. Bu tarihte yayınlanan Türk Dili dergisinin 256. sayısında, çözüm yolu olarak «bilim - kurgu» öneriliyordu. Yetkili bir kuruluş tarafından desteklenen ve tanınmış yazar, gazeteci Orhan Duru'nun isim babalığını yaptığı «bilim - kurgu», sözcüklerimize işte böyle yerleşti. Çözüm gelmişti, ama kabul ettirmek de gerekiyordu. Bu nedenle Mart 1974 tarihinde resmen yayın hayatına atılan Antares dergisini bir bilim - kurgu dergisi olarak tanıtma yoluna gittim. O tarihten bu yana bilim - kurgu sözcüğünü tanıtmak ve tutundurmak için gösterilen çabalar sürüp gidiyor. Özellikle bilim - kurgu yerine kurgu - bilim demekte direnenlere karşı. Ama bunu da gelecek sayıya bırakalım isterseniz. Bakalım, bilim - kurgu bir bilim dalı mı, yoksa sanat dalı mı?

Zaman Devriyesi

Sezar Erkin ERGİN

Düşünmeye bile zaman yoktu. İdris içgüdüsel bir davranışla sıkılı yumruğunu tüm gücüyle adamın kafasına indirdi. Beriki tabancayı daha kavrayamamıştı bile, başı yana düştü ve hareketsiz kaldı. İdris yumruğu savurduğu sağ elini sıvazlayarak karanlıkta bir süre bekledi, altındaki adam bayılmış olmalıydı. Kendi kendine,

-- Kusura bakma dostum, diye mırıldandı. Bunu yapmak istemezdim, ama başka çıkar yol yoktu.

Bu devir insanlarının eline çabuk ve tetik çekme delisi olduklarını çok duymuştu. Genellikle önce ateş ederler, sonra soru sorarlardı. Hele gece yarısı uyandırılıp, karşılarında tanımadıkları, kızılderiliye benzer birisini bulurlarsa ne yapacakları hiç belli olmazdı. İdris onu sorguya çekmenin ya da yardım istemenin bir yararı olacağını sanmıyordu. Tersine buradan hemen uzaklaşmazsa başı her an derde girebilirdi. O bunları düşünürken paniğe kapılan at çalılara bağlı dizginleri çekiştiriyor, kurtulmaya çalışıyordu. Bunu gören İdris kalkıp atın yanına seğirtti. Atı sakinleştirmeye çalışırken hayvanın kendisine çok yararlı olabileceği geçti kafasından. Ama önce bu devre uymayan giysilerinden kurtulması gerekiyordu. Yerde yatan adamın yanına dönerek üstündekileri çıkarmaya başladı. Adamı don gömlek bırakıp kovboy giysilerini kendi üzerine geçirmek hiç de zor olmadı. Bu arada kendi kolundan çıkardığı altın bileziği adamın kucağına bırakmadan da yapamadı. Gerçi ceplerden para çıkmamıştı ama giysiler ve at için bir altın bilezik çok sayılmazdı. Adama dönüp,

— Umarım bu bilezikle ödeşmiş oluruz, diye söylendi. Kendini koruman için tabancayı da bırakıyorum. Bu durumda benden çok sana gerekeceğe benzer. İkimize de iyi şanslar!

Bu sayıda çıkan yazı ve resimlerin yayın hakkı Antares dergisine aittir.

Bu sözlerden sonra atı eyerleyip sırtına atladı. Hayvanı ırmağa doğru sürüp suyu geçti. Karşı kıyıya ulaştığında durdu ve geriye baktı. İçinde, baygın bıraktığı adamı bir yerden tanıyormuş gibi bir duygu vardı. Karanlıkta yüzünü de doğru dürüst görememişti. Keşke yüzüne daha dikkatli baksaydım, diye düşündü. Sonra birden bunun ne kadar saçma bir düşünce olduğu geldi aklına. Omuzunu silkerek çevreyi dinlemeye başladı. Ortalıkta ırmağın hafif şırıltısı ve birkaç böcek vızıltısından başka ses yoktu. Yöredeki yerleşim merkezlerinden birine ulaşması için en iyi yol daha önceki kararına uyarak ırmağın akış yönünü izlemekti. Atını o yöne çevirerek tırısa kaldırdı. Zaman makinesi yerine bir atla yolculuk yapmak İdris Ereten'e yorucu ama çok daha güvenli geliyordu şimdi.

Ereten geceyi izleyen ertesi sabahı ve öğleyi at sırtında geçirdi. Saatler geçtikçe üzerinde yol aldığı arazi gitgide daha çoraklaşıyor ve bunun yanı sıra ırmağın suları da çoğalacağına azalıyordu. Küçücük bir dere durumuna düşen ırmağın son sularının da yerdeki bir yarığa dökülüp gözden yittiğini görünce İdris umutlarının da bu sularla birlikte tükendiğini hissetti bir an. Irmağı izlerken genellikle kuzeye doğru yol almıştı. Aynı yönde atını sürmekten başka çaresi yoktu artık.

Akşama doğru atı da kendisi de bitkin bir durumdaydılar. Uygun bir yere gelince İdris atı durdurdu ve bin güçlükle yere inerek olduğu yere yığılıp kaldı. Son anda açlığa ve iki günlük yorgunluğa yenik düşmüştü.

Ertesi gün uyanıp kendine geldiğinde ortalıkta attan bir iz bulamadı. Bir süre boşu boşuna yörede onu aradıysa da sonunda atı bulmaktan umudu kesti. Gece başıboş kalan hayvan içgüdüsüne uyarak sahibine ya da yörede tanıyıp bildiği bir yere doğru çekip gitmiş olacaktı. Ereten'in kısa süren talihi onu şimdi eskisinden de güç bir durumda bırakmıştı. Aç, susuz, bitkin bir halde kızgın güneşin kavurduğu yarı çölün ortasında yazgısıyla baş başa idi artık. Hep aynı yönde yürümeye gayret ederek yeniden yayan yola koyuldu. Gün ilerledikçe gü-

neş gökyüzünde yükseliyor, İdris Ereten'in kurtuluş umutları da o oranda azalıyordu. Güneş tepeye vardığında İdris artık yürümüyor, emekliyordu. Bir ara olduğu yerde kalkıp doğrulmaya çalıştı, ama boşuna. Görmeyen gözlerle çevresini süzdü. Gözleri güneşin acımasız ışığı altında kamaşıyor, zaman zaman buğulanıyordu. Birkaç metre ilersini bile zor seçebiliyordu.

— Bu benim sonum, diye mırıldandı.

Kulakları uğulduyor, başı dönüyor, güçlükle soluk alıyordu. Gözlerini kapadı, sanki omuzlarında bir değil iki baş taşıyordu; kulakları zaman zaman sinek vızıltıları, çan sesleri, hatta hatta haykırışlar duyuyordu.

İdris bir an için, bulunduğu yerin sarsıldığını, güneşin gökyüzünde kıpkızıl bir leke halinde sağa sola kaydığını hissetti. Ağzını açıp bağırmak istedi. Aynı anda güneşi, kötü talihini kargışlamak için açtığı ağzına bir şeyin dayandığını farketti. Sonra tatlı, ılık bir şey dudaklarını yalayarak boğazına aktı. Güçlükle yutkunmaya çalışırken, beyni sessiz bir biçimde, «su, su» diye haykırıyordu sanki. Bir süre sonra boğazından geçen şeyin gerçekten su olduğunu anladı. Ardından o güzel duygu, yutkunma duygusu kesildi, çünkü su gelmiyordu artık boğazına.

— Su, lütfen, diye inledi.

Uzaklardan geliyormuşcasına bir sesin,

— Şimdilik bu kadar yeter, dediğini işitti ve yeniden kendinden geçer gibi oldu.

Neden sonra gözlerini araladığında, bir an kör olduğunu sandı. Güneş yok olmuştu, onun yerinde bir karanlık hüküm sürüyordu. Yavaş yavaş karanlık dağıldı ve gözleri yeniden çevresini seçmeye başladı. Yüzüne bir şeyin, bir başın gölgesi düşmüştü. Kulağına yabancı gelmeyen bir ses :

— Oo, bakıyorum, kendinize geliyorsunuz, diyordu.

Ereten iyice gözlerini açtığında üzerine eğilmiş yabancıyı farketti. Yabancı,

— Beş dakikadır sizi canladırmağa uğraşıyorum, diye konuştu. Beni bir ara gerçekten korkuttunuz.

İdris teşekkür anlamında bir şeyler mırıldandı. Adam bu kez hiç konuşmadan onu kolundan tutup ayağa kaldırdı. Sonra her an düşecekmiş gibi sallanan İdris'e dönerek :

— Kim olduğunu, nerden gelip nereye gittiğini bilmiyorum, bayım, dedi. Ama bildiğim tek şey bu durumda yola devam edemeyeceğin. Eğer benimle gelirsen sana dinlenecek bir yer bulabilirim.

Bu sözlerden sonra karşılık falan beklemeden Ereten'in koluna girip biraz ötede duran ata doğru götürdü. Ereten'i güçlükle atın sırtına yerleştirdi ve atın dizginleri elinde olmak üzere, o önde at arkada yola koyuldular.

İdris Ereten'e hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir saatlik bir yolculuğun sonunda, ilerde, yabanıl ve kurak arazinin ortasındaki bir tepenin yamacında, bir iki ağaçla çevrilmiş, küçük bir ev ortaya çıktı. Evin yanında her an yıkılabilecekmiş gibi görünen bir sundurma ve bunun önünde de elinde bir kova ile karanlık bir siluet göze çarpıyordu. Ereten ve kurtarıcısı eve yaklaştığında bu siluet de eve doğru çabuk adımlarla ilerledi ve az sonra açık kapı ağzında gözden yitiverdi.

Evin önüne vardıklarında kapı ağzında iki çift göz dikkatle onları izlemekteydi. Korku ve kaygı dolu bir kadın sesi sessizliği bozdu birden :

— Kimse kımıldamasın! Sen, at üzerindeki yabancı, ellerini kaldır!

Aynı anda, İdris'in önünde yürüyen adam söze karıştı :

— Mary, indir o silâhı! Korkacak bir şey yok.

Adam daha sözünü yeni bitirmişti ki, zaten eyerin üzerinde güç belâ duran İdris yavaşça öne eğildi ve bir un çuvalı gibi atın ayakları dibine yığıldı. Bunun üzerine elinde tüfekle genç bir kız ve onun ardından da kırk yaşlarında bir kadın kapı önünde belirdiler. İkisi de ne yapacaklarını bilmez bir halde bir yerde yatan adama, bir de ona yardıma koşan diğerine bakıp duruyorlardı. Adam İdris'in görünüşte cansız bedenine baktı ve sonra kapıdakilere dönerek,

- Ne duruyorsunuz orda, diye bağırdı. Gelin, içeriye taşıyalım onu.

Ereten bayılmamıştı, fakat kendisini eve taşıdıklarında kılını kıpırdatacak durumda değildi. Onu girdikleri odada bir kanapeye yatırdılar. Orta yaşlı kadın ocağa bir tas su koyup, gerekli gördüğü şeyleri hazırlamak üzere bitişik odaya geçti. Adam genç kıza dönerek,

- Benim atla ilgilenmem gerek, Mary, dedi. Birazdan dönerim.

Şimdi genç kızla Ereten odada yalnız kalmışlardı. İdris hafifçe doğrulup genç kıza baktı. Kız açık kestane saçları, iri kahverengi gözleri ve dolgun dudakları ile oldukça güzel sayılırdı. İdris gözlerini kızın güzel yüz çizgilerinden ayırmadan,

— Kim olduğunuzu öğrenebilir miyim?, diye sordu.

Kızın karşılık vermeden kendisine baktığını görünce gülümsemeye çalışarak,

— Özür dilerim, dedi. Önce kendimi tanıtmam gerekirdi, sanırım. Adım, İdris Ereten, zaman...

İdris dudaklarını ısırdı; az daha ağzından kaçırıyordu. Kendisine ne kadar iyi davranılırsa davranılsın gerçeği söyleyemezdi onlara. Kız onun duraksamasına aldırış göstermeksizin soğuk bir sesle,

- Kim olduğunuz beni ilgilendirmez, diye konuştu. Sizi buraya getiren babam belki söylemiştir, Miller ailesinin çiftliğindesiniz şu anda. Adım, Mary Miller.

İdris Ereten kızın bu soğuk davranışı karşısında susmayı yeğledi. Başını kanapeye yaslayıp gözlerini tavana dikti. Ölümden dönmüştü, bitkin ve açtı. Kırk sekiz saattir ağzına tek bir lokma girmemişti. Gözlerini suyun kaynadığı ocağa çevirdi. Acaba... Kız sanki sessiz sorusunu anlamış gibi,

- Karnınız açtır, sanırım, dedi. Annemle birlikte yemek hazırlamak üzereydik zaten. Eğer bir isteğiniz yoksa ona yardım etmeliyim.

İdris'in başını sallaması üzerine genç kız, az önce annesinin girdiği bitişik odaya geçerek onu yalnız bıraktı.

Az sonra kurtarıcısı içeri girdiğinde İdris'i meraklı bakışlarla odayı inceler buldu. Onu görünce İdris yattığı yerden yavaşça doğruldu; kısa bir süre ikisi de konuşmadılar. Sonra Ereten bir eliyle çevreyi göstererek,

— Yanılmıyorsam çöl ortasındaki bu cennet köşesi sizin yaratınız, bay Miller, dedi.

— Bana kısaca Frank diyebilirsiniz, diye sözünü kesti adam. Cennet köşesi diye nitelendirdiğiniz yer, fakir bir çiftçinin yirmi yılda ancak altında yaşanır duruma getirdiği iki dam parçası olsa gerek, bay...

— İdris, İdris Ereten.

— Evet, adın bu olmalı. İstersen önce şu ocağın üstündeki sıcak suyun yardımıyla adın hangi yüze ait olduğunu da bulup çıkartalım. Karım ve kızımın silâha sarılmasına şaşmamak gerek aslında. Seni gören tavuklarımızın yumurtadan kesileceğini düşünmüş olmalılar.

Sonra bitişik odaya dönerek bağırdı :

— Martha, konuğumuz için bir bezle benim gömleklerden birini getiriver!

Ana kız az sonra ellerinde istenenlerle içeri girdiler. Biri İdris'in temizlenmesine yardımcı olurken diğeri de ocağın üstünde yiyecek bir şeyler hazırlamak üzere işe koyuldu.

Temizlenme ve yemek faslı bittiğinde Ereten bu fakir çiftçi ailesi ve yaşamları hakkında az çok bir şeyler öğrenebilmişti. Miller ailesi bundan aşağı yukarı yirmi beş yıl önce, yani 1830 yıllarında, İngiltere'den Yeni Dünya'ya göç etmişti. Umduklarının tersine talih onlara gülmemiş ve sonunda ellerinde kalan para ile Teksas'ın güneyinde Cactus Town adlı kasabaya 40 mil uzaklıkta, bu verimsiz toprağa yerleşmişlerdi. Frank Miller'in şu anda tek servetini bu toprak parçası ve üzerine yayılmış kırk - elli baş hayvan oluşturuyordu. Frank'ın söylediklerini can kulağı ile dinleyen İdris ilk fırsatta bu Cactus Town kasa-

basına gitmeyi aklına koymuştu. Hatta bu düşüncesini ev sahibine de açtı; ancak gerek onun gerekse yorgun bedeninin karşı gelmesi üzerine geceyi çiftlikte geçirmeyi kabullenmek zorunda kaldı. O akşam ev halkı ile birlikte erkenden yatan Ereten, kanepenin üzerinde bitkinliğin verdiği gevşeklikle rahat ve sakin bir gece geçirdi.

Ertesi sabah tasarladığının aksine ancak öğleye doğru uyanabildi. Evin içi dışardaki kızgın güneşe karşın oldukça serindi. Odada kendisinden başka kimse yoktu. Yerinden yavaşça doğruldu. Bu arada gözü kanepenin yanındaki bir tas suya ilişti. Kalkıp yüzünü gözünü yıkadıktan sonra dışarı çıktı. Çıkar çıkmaz da bunaltıcı bir sıcağın içinde buldu kendisini. Elini gözüne siper ederek arkasında birtakım sesler duyduğu sundurmaya doğru ilerledi. Yaklaşınca sundurmanın arkasında ahır olarak kullanılan bir bölüm olduğunu gördü. Frank Miller içerdeki iki attan biri ile uğraşmaktaydı.

– Kolay gelsin.

Frank arkasını dönmeden,

- Sağol, diye karşılık verdi. Nasıl iyi uyuyabildin mi?

– O da sorulur mu? Bin yılda bir çekilen türde bir uyku çektim kendime. Şu anda çok iyiyim. Hatta size bir yardımım dokunabilirse..

Frank yaptığı işten başını kaldırıp İdris'e döndü. Güneş ışığında alnındaki terler boncuk boncuk parlıyordu. Hafifçe gülümseyerek,

- Bak, genç arkadaşım, dedi. Yardım önerine teşekkürler; ama ben bu işi yıllardır tek başıma yapıyorum. Sen ise daha dün ölümün eşiğinden döndün. Yo, yo! Zayıfsın, güçsüzsün demek istemedim, fakat bence gücünü kullanmanın sırası değil henüz. Sen çevreyi tanıyadur, ben bu işi bitireyim.

Frank elinin tersi ile alnında biriken terleri silip yeniden işinin başına geçti. İdris onun çalışmasını bir süre merakla izledi. Başını sallayıp tam yanından ayrılırken Frank'ın seslendiğini duydu yeniden ;

— Yemekten sonra kasabaya iniyorum; eğer gelmek istersen hazırlıklı ol.

İdris sanki aklından geçenleri okumuşcasına kendisine bakan Frank'a dönüp olur anlamında elini kaldırdı.
— Anlaştık. Ben nasıl olsa her zaman hazırım.
Sonra dışarı çıkarken eline almış olduğu stetson şapkayı başına geçirip yakınlardaki bir ağacın altına yürüdü.

Gölgeye çöküp sırtını ağaca dayayarak şapkayı iyice yüzüne indirdi. Çevrede yaprak kımıldamıyordu. Öğle sıcağında yaratıklar bile ses çıkarmaya üşeniyor gibiydiler. İdris Ereten ister istemez kendi durumunu, yapacağı daha doğrusu yapabileceği işleri düşünmeye koyuldu. 25. yüzyıldaki yaşamı, görevi şimdi ona uzak bir geçmişin anıları gibi geliyordu. Yoksa geleceğin anıları mı demek doğru olurdu? Bir zaman devriyesi olduğu sürece geçmiş gelecek yoktu onun için, sadece şimdi vardı. Görevi gereği hep şimdiyi yaşamış ve gelecek kaygısı nedir düşünmemişti hiç. Zaman devriyelerinin hoşnut olması, hiç bir şeyden yoksun edilmemesi kendi devrinin siyasal düşüncesine uygundu. Çünkü zaman devriyeleri aynı zamanda düzenin güvencesi durumunda idiler. Ellerindeki güç yüzünden herkes onlara saygı duyar, biraz da çekinirlerdi onlardan. İdris ve meslektaşları bu gücün bilincinde idiler ama tutsağı da olmayacak kadar iyi yetiştirilmişlerdi. Şu anda hiç bir güvencesi kalmamış olan İdris'in ürküye kapılmadan düşünebilmesi de bunu gösteriyordu zaten. Durumun kısa bir değerlendirmesini yapan İdris için tek yol, görevde imiş gibi davranmak ve beklemekti. Kendi devrinden ona yardım gelmesi olasılığı çok azdı ama beklemeğe değerdi. Hiç olmazsa yaşadığımdan umut kesilmemiş olsa, diye düşündü. İdris. Eğer öldüğü kanısına varmışlarsa, yaşamının geri kalan bölümünü bu devirde geçirmek zorundaydı. Frank ve ailesi gibi... Düşünceleri bu noktaya ulaştığında arkasından gelen bir sesle irkildi.

(Devam edecek)

Ölümsüz

Behzat TANÇ

Yaşlıyım. Hem de çok yaşlıyım. Kaç yaşında olduğumu kesinlikle bilemeyecek kadar çok yaşadım. Yüzyıllarca, belki de binyıllarca...

Ağzımda bir tek diş bile kalmadı. Saçım, sakalım bembeyaz. Yorgunum. Ölesiye yorgunum. Her gün ufukları gözlüyor ve beni bu işkenceden kurtaracak olanı bekliyorum...

Buraya ilk geldiğimde otuz yedi yaşındaydım. Birkaç yıldan beri bir türlü kendimi kurtaramadığım bir korkuya kapılmıştım : Ölüm korkusuna. Önceleri onu yenmeğe, kendimi yeni heyecanlarla, değişik serüvenlerle avutmağa çalıştım. Olmadı. Sonunda yenilgiyi kabul ettim ve bu korkuyu benliğimin bir parçası, olarak taşıdım. Ama bu da bir çözüm yolu değildi, olamazdı. Tam tersine, bu sefer de ölümsüzlüğü bulmak gibi kahredici bir tutkuya kapılmıştım. Bu yüzden her şeyimi satıp savdım, işimden ve ailemden ayrıldım; bu küçücük gezegene yerleştim.

Garip bir duyguya kapılmıştım : Ölümsüzlüğün tek çaresinin zamanı durdurmak olduğuna inanıyordum. Ölümsüzlüğü buldum, ama zamanı durduramadım.

Uzay aracımdan çıkanlar bu küçük ve ıssız gezegeni araştırırken ona rastladılar. Ellerini göğe kaldırmış, yakarıyordu. Yanına gittiler. Onları farketmedi bile. Ne gözleri görüyor, ne de kulakları işitiyordu. Koskoca evrende onun kadar yaşlı tek bir canlıya rastlamamışlardı. Ona yardım etmek istiyorlar, fakat bunu nasıl yapacaklarını bilemiyorlardı. Ellerindeki en gelişkin cihazlar bile ihtiyarın yaşını belirlemekte ve onun duyu organlarını etkilemekte yetersiz kalıyorlardı. İhtiyarın beş duygusu da körelmişti. Bambaşka bir evrende yaşıyordu. Onların varlığından bile habersizdi belki de.

Sonunda geldikleri gibi sessizce çekip gittiler. İhtiyara yardımcı olamadıkları için üzgündüler. Ne yazık ki ellerinden bir şey gelmiyordu.

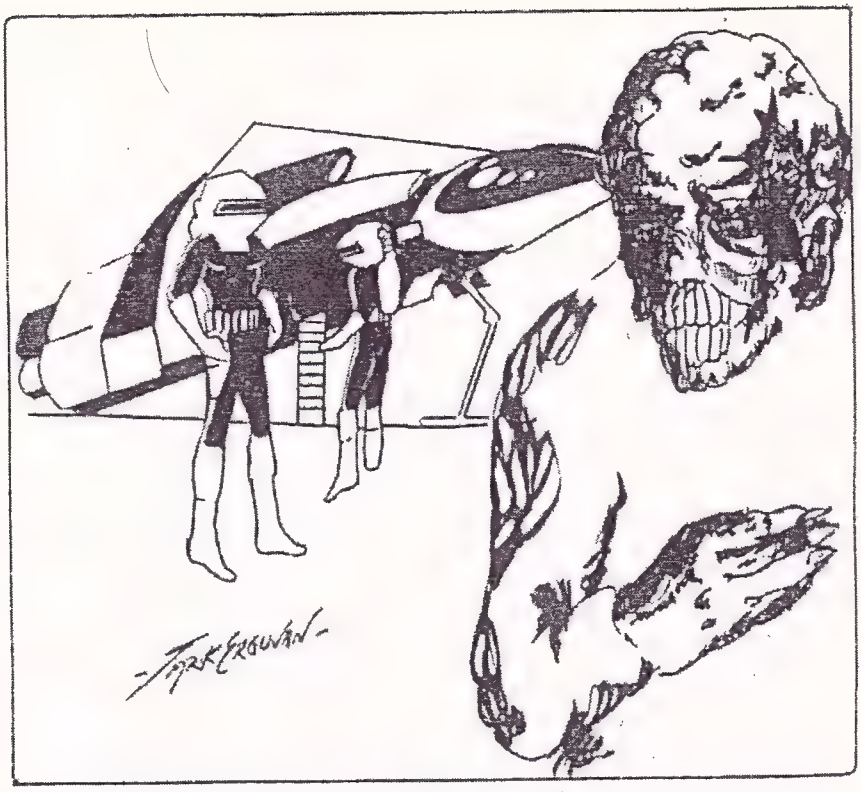

Hıh, kendilerini farketmediğimi sandılar! Budalalar! Yaşlı olmasına yaşlıyım ama, onları göremeyecek, duyamayacak kadar değil. Belki kulaklarım ağır işitiyor, gözlerim iyi görmüyor ama, onları gördüm. Dik vücutlarını, gergin, kırışık yüzlerini gördüm; gür seslerini duydum. Genç olmaktan başka ne özellikleri var ki onların? Oysa ben... ben öyle miyim ya? Yüzyılların, belki de binyılların acılarını yüreğimde taşıyorum; ölümsüzlük yükü belimi büküyor. İnsanoğlunun ezelden beri aradığı «ölmez otu» nu buldum, ölümsüzlüğün bilincine vardım. Ve işte bu yüzden bütün yaratıklardan üstün buluyorum kendimi...

Üstünlük ha! Kendimi kandırıyorum ben. Hangi üstünlük? Bu bükülmüş belimle, dişsiz ağzımla, muşmuladan farksız sura-

tımla bir de üstünlük taslıyorum utanmadan.

Ölümsüzlük bir üstünlük olamaz. Sadece bir yük. Sonsuza dek taşınması gereken bir yük benim için.

Ama onlara engel olmamakla iyi ettim. Gitsinler. Gerçek bir insan gibi, gerçek hayatı yaşasınlar ve zamanı gelince ölsünler. Eğer onlara beni buradan alıp götürmelerini söyleseydim bu sonsuz acıdan kurtulacaktım. Ama o zaman da onlar için bitmez tükenmez acılar başlayacaktı. İnanılmayacak kadar yaşlı bir adamın gezegeninden ayrılır ayrılmaz ölmesi onların dikkatini hemen bu küçük gezegene çekecekti. Ve onlar da düşeceklerdi aynı tuzağa...
Ve ölümsüzlüğe mahkûm edileceklerdi.
Ama ne gam! Ben kurtulmuş olacaktım ya.
Yoksa... yoksa yine mi kendimi aldatıyorum? Yüzyıllardan beri beklediğim ölüm geldi de, ben mi kaçtım ondan? Onun o dinlendirici, serin kucağına niçin bırakmadım bu yorgun bedeni? Sırf o adamlara acıdığım için mi?
Hayır, hayır! Korktum. O yüzyıllar önceki korkuya kapıldım yine. Ölüm korkusuna.

Ama bu benim elimde olan bir şey değil. Bazı olağanüstü durumlar dışında hiç bir canlı kendi isteğiyle ölüme gidemez, kendi kendini yok edemez. Bir içgüdü bu. Yaşamak içgüdüsü. Ve ölüm korkusu...
Yüzyıllar, belki de binyıllar sonra bir gerçeğin daha farkına vardım.
Yine de yakarmakta devam edeceğim. Beni bu yükten Onun kurtarması için...

□

Ankara'da iki kişilik bilim - kurgu sever aile kiralık daire arıyor. Tel : 27 24 56

Altı Milyonluk Adam

DEVLERİN DÜELLOSU (Duel of Robots)

TV izleyicileri bundan önce Tatlı Sert (The Avengers) dizisinde robot adamlarla tanışmışlardı. Bu kez bir başka robot adam, Altı Milyonluk Adam dizisinde Steve Austin'e meydan okumakta. Silah uzmanı bir binbaşının yerine geçirilen uzaktan denetimli bu robotun becerileri, bionik adamınkinden pek aşağı kalmıyor. Soluk kesici, amansız bir savaş izliyoruz ikisinin arasında. Ve bu kaba kuvvet gösterisi bionik adamın robotu altetmesi ile sonuçlanıyor tabii. Yeni silâhların ve karşı silâhların sergilendiği bu filmde, militarizmin de övüldüğü gözden kaçmıyor ama. Kahramanımız (!) Steve Austin'in kendisine bay yerine albay denilmesinden hoşlandığını da öğreniyoruz bu arada. Barışsever bilim - kurgu izleyicileri adına bizlerin bu diziden pek de hoşnut olmadığını söylemenin zamanı geldi galiba.

HAYAT YOK (Population : Zero)

Bu filmde tüm bir kent halkının çok yüksek frekanslı alfa dalgaları ile bayıltılması olayına tanık oluyoruz. Bu işi yapan daha önce 10 yıl hükümet hesabına bir silâh tasarısı üzerinde çalışmış bir bilgindir. Hükümetin silâhı kullanışsız diye geri çevirmesine içerleyen bilgin öc almaya kararlıdır. Bu yüzden hükümete şantaj yapar; istediği yapılmazsa bu kez binlerce kişiyi gizli silâhı ile öldürecektir. Olaya Steve Austin karışır, ve bu tür filmlerin belli sonu ile film biter, yani çılgın bilgin kendi yarattığı gücün kurbanı olur. Ele alınan konunun bilim - kurgu yazınında çok işlenmiş, âdeta sakız edilmiş bir konu olduğu gerçek. Ne yazık ki, bu eski konuya bir yenilik getirilmemiş. Başlangıçtaki çarpıcı görüntü ve özellikle Steve Austin'in astronot giysileriyle kente girişi daha önce çevrilip henüz yurdumuzda gösterilmemiş olan «The Andromeda Strain» adlı filmi anımsatıyor. O filmle kıyaslandığında ise «hayat yok» yerine «iş yok» diyeceği geliyor insanın.

AFRİKA'DA BİR MACERA

(Bu filmi bulunduğum semtte elektrik kesilmesi nedeni ile izleyemedim, özür dilerim. S. E. Ergin.)

DÜNYAYA DÜŞEN ADAM (The Man Who Fell To Earth)
Yönetmen : Nicolas Roeg/Oyuncular : David Bowie, Rip Torn Görüntü Yönetmeni : Anthony Richmond/Senaryo : Walter Tevis'in bir romanından/İngiliz British Lion yapımı/renkli/1976

Dünyaya Düşen Adam, yönetmen Nicolas Roeg'in olduğu kadar David Bowie'nin de filmi. Aslında her iki ad da bilim - kurgu çevresine yabancı değil. Nicolas Roeg'i unutulmaz Fahrenheit 451 (Değişen Dünyanın İnsanları) filminden görüntü yönetmeni olarak anımsıyoruz.

David Bowie ise uzaya ve bilim - kurguya olan tutkusunu «A Space Oddity» gibi şarkılarıyla kanıtlamış ünlü bir müzisyen. Ruhbilim ve gerçek yaşam duyusunun bilim - kurgu filminde yeri olmadığı söylenirdi bir zamanlar. Fahrenheit 451'in yönetmeni François Truffaut gibi birçok yönetmen de bu görüşe katılırdı. Oysa bilim - kurgu sinemasının son on yıl örnekleri bunun tersini kanıtlamak istercesine içdünyaya ve gerçek yaşama yönelik. İşte Charly, işte Je t'aime, je t'aime, işte Solaris ve bizde daha gösterilmemiş A Clockwork Orange gibi niceleri. Bu örnekler dizisinin son halkasını ise Dünyaya Düşen Adam oluşturuyor. İzleyenin içini ürperten bu nefis yapım, kendi gezegenindeki kuraklığa bir çare bulmak üzere Dünya'ya gelen kedi gözlü bir adamın (David Bowie) öyküsünü anlatıyor. Kendine özgü sinema diliyle olayları sergileyen Roeg, Fahrenheit 451'i anımsatırcasına bilim - kurgusal öğeleri geri plâna itip birey, toplum ve televizyon ilişkisine değiniyor bu filminde. Dünyaya düşen adamın geldiği gezegen ise zaman zaman kısa görüntülerle düşsel bir hava içinde tanıtılıyor (Okuyanlara bu görüntüler yazar Frank Herbert'in «Dune» adlı romanını da anımsatabilir).

Filimde, kandaki akyuvarların bedene giren yabancı nesneyi yok etmesi örneği, yeni, yabancı bir bireyin toplum tarafından yalıtılıp etkisizleştirilmesi olayına tanık oluyoruz. Başka bir gezegenden gelmiş yabancıdan geriye alkolik bir insan artığı kalıyor böylece. Ve yabancının son sözleri ise şöyle : «Siz benim gezegenime gelseydiniz aynı şey sizin de başınıza gelirdi.»

BİZE GELEN MEKTUPLAR

Sayın «Antares» yöneticileri,

Geçen hafta Antares'in Mart 1974 tarihli ilk sayısını görünceye kadar Türkiye'de bir bilim - kurgu dergisi yayınlanmış olduğunu bilmiyordum. Derginizin bu ilk sayısını bir arkadaşımın evinde gördüm, ve ona Antares'in yayınlanmaya devam edip etmediğini sordum. Fakat arkadaşım derginizin başka bir sayısını almadığı için bu konuda bir bilgisi yoktu. Antares'i birkaç gazete satıcısına sordum. Fakat onlar da bilmiyorlardı. Bunun üzerine adresinize yazarak derginizin yayınını sürdürüp sürdürmediğini öğrenmeye karar verdim. Eğer dergiyi yayınlamaya devam ediyorsanız ben de abone olmak istiyorum. Bu konuda bana en kısa sürede karşılık göndermenizi rica ederim. Ayrıca abone koşullarınızı da bildirin. Saygılarımla

Sezen KAYMAK — İSTANBUL

Antares'in dağıtımı posta aracılığı ile yapılıyor; gazete satıcılarında bulamayışınızın nedeni bu. Sizin gibi yeni okurlarımız 10078115 No. lu posta çeki hesabına 50.— TL'sı yatırdıkları takdirde çıkan ilk altı sayı adreslerine gönderilecektir. Üç sayılık abone için de 10,— TL.'sının aynı hesaba yatırılması gerekiyor. Abone olmadan dergiyi izlemek isteyen okurlarımız ise her sayı ile birlikte gönderilen 3,50 TL.'lık çeki yatırarak bir sonraki sayının kendilerine gönderilmesini sağlayabilirler.

Sayın bilim kurgucu arkadaş,

Yazın türleri ve sanat yapıtları arasında en çok ilgimi çeken bilim - kurgu hakkında derli toplu, özlü, açıklayıcı hiçbir yapıt okuyamadım. Ancak Milliyet - Sanat Dergisi'nde Antares'in varlığını okuduğum zaman İstanbul'daki arkadaşlara bu dergiden bana göndermelerini istediğimde hepsi de şaşkınlıklarını yazdılar bana. Böyle bir dergi olmadığı gibi ismini de ilk duyuyorlarmış. Antares'i İstanbul'da bulamamışlardı.

Cumhuriyet'te küçücük ilânı gördüğümde hemen size yazıyorum. Abone olmak istiyorum. Saygılarımla.

Mustafa YELKENLİ — DİYARBAKIR

Yukarda Sezen Kaymak arkadaşa verdiğim yanıt sizin için de geçerli. Umarım dergiyi beğeneceksiniz. İlginize teşekkürler.